

okolnosti správně skloubil s potřebami vojsk a dosáhl, že zásobování během útočné operace proběhne plynule. NDV armády musí být ve stálém styku s orgány týlu armády, zejména s dopravním oddělením armády a včas předkládat požadavky na přísun k vojskům nebo do PADS.

Pokud jde o dělostřelecké zabezpečení útočné operace armády, armáda nemá v současné době k zajištění této činnosti žádné organické prostředky. Tyto prostředky má jedině front, který řeší otázky dělostřeleckotechnického zabezpečení buď sám nebo prostřednictvím armády tím, že jí dočasně přidělí dělostřeleckou dílnu armádního typu. NDV armády zajišťuje v podstatě činnost v dělostřeleckých dílnách svazků, přičemž odsuny neopravitelné výzbroje organizuje podle dispozic NDV frontu. To se vztahuje na veškerý materiál DV u armády (i radiolokační).

Soustředování a odsuny nepotřebného, přebytečného nebo zničeného materiálu zůstávají v podstatě i v současných podmínkách nezměněny.

Závěr. Otázka nepřetržitého zabezpečení vojsk materiálem dělostřeleckého vyzbrojování, zejména municí, v současných podmínkách útočných operací je stále jedním z neaktuálnějších problémů služby dělostřeleckého vyzbrojování armády. Musí se provádět za měnící a složité situace u vojsk, kdy požadavek doplnění vojsk municí bývá často rozhodujícím činitelem pro další úspěšné vedení útočného boje.

Některé otázky týlového zabezpečení operačního vzdušného výsadku

Podplukovník Alexandr Dědeček

Vojská mysl číslo 6/1961 se zabývá problematikou vzdušných výsadků. Materiálnímu, technickému a zdravotnickému zabezpečení není v tomto čísle věnována pozornost, proto považují za účelné doplnit v tomto směru uveřejněné práce.

Soudobé podmínky boje a operace za použití termojaderných raket, rozhodujícím způsobem ovlivňují organizaci a bojovou činnost operačních vzdušných výsadků a jejich všestranné, tedy i týlové zabezpečení.

K tomu, abychom mohli správně řešit týlové zabezpečení svazku jako operačního vzdušného výsadku (dále jen výsadku), musíme vzít plně v úvahu zvláštnosti použití a bojové činnosti výsadku. Nebudu se zabývat podrobně všemi činiteli, které ovlivňují organizaci a činnost týlu výsadku. Zmíním se pouze o některých hlavních prvcích, např.: o místě výsadku v soudobé operaci, bojovém úkolu, vlivu zbraní hromadného ničení, délce doby přípravy, způsobu vysazení výsadku apod.

Použití výsadku není jednoduchou záležitostí. Je to složitá, obtížná a nákladná akce. Vzhledem k velkému počtu osob, těžké bojové a dopravní technice musí být

použito k jejich přepravě těžkých typů vzdušných dopravních prostředků. Tyto přepravní prostředky ke svému startu vyžadují velké a únosné letištní plochy. Při použití letounů typu AN-8, AN-10,* apod. výchozí prostor pro vysazení výsadku, podle sovětských zkušeností ze cvičení, se zpravidla určuje na vzdálenost 500 i více kilometrů od linie fronty. Poněkud blíže k frontě budou letiště pro typy letounů s menším doletem, např. IL-12 nebo IL-14 T apod. Výsadku bude zpravidla použito v průběhu útočné operace, na směru rozhodující činnosti frontu v prostoru hromadného úderu atomových zbraní.

Krátký výčet těchto zkušeností jasně ukazuje, že bojové použití operačního výsadku plánuje, připravuje a všestranně zabezpečuje front. Jedině front má možnosti a prostředky k tomu, aby komplexně zabezpečil výsadek. Vševojsková armáda mů-

* AN-10 „Ukrajina“ má 4 proudovrtulové motory dolet 2600 km, cestovní rychlost 600–650 km/hod., únosnost 20 tun.

IL-18 4 turbovrtulové motory, dolet 5000 km, cest. rychlost 650 km/hod, únosnost 20 tun.

TU-110 4 proudové motory, dolet 3500 km, cest. rychlost 800 km/hod. 100 cestujících.

AN-8 únosnost 10 tun, TU-114 „Rossija“ únosnost 30 tun.

že dostat za úkol zabezpečit výsadek po straně materiální a zdravotnické pouze po jeho sloučení s pozemními vojsky.

Tím, že jsme si stručně ujasnili místo výsadku v soudobé útočné operaci, získáváme správnou představu o základně, na níž budeme řešit úkoly týlového zabezpečení výsadku.

V útočné operaci může výsadek přispět k rychlému rozvinutí a ukončení operace. Úkoly výsadku mohou být různé. Jsou závislé na zámyslu operace, nepřátelské situaci, terénu apod. Velký význam mají přitom otázky materiálního zabezpečení. Materiální, technické a zdravotnické zabezpečení výsadku musí být takové, aby umožňovalo výsadek splnit uložený bojový úkol. Zásadou je, aby výsadek měl s sebou takové množství materiálních prostředků, které jej zabezpečí po celou dobu plnění úkolu. Toto zabezpečení úzce souvisí s možnostmi týlu. Možnosti týlu vysazovaného svazku, pokud jde o množství zásob vysazovaných zároveň s výsadkem, jsou omezeny kapacitou přidělených vzlétů dopravního letectva. Vysazovaný svazek nemůže vzít s sebou jakékoli množství zásob. Bude úspěchem, podaří-li se zajistit vysazení svazku s úplnými pohyblivými zásobami. V takovém případě výsadková brigáda při dnešní organizaci je schopna s využitím širokého manévru útvarů a jednotek, za podpory raket a letectva vést boj samostatně v nepřátelském týlu 1–1,5 dne a výsadková divize 2–3 dny. Tuto dobu ovlivňuje také mimo jiné potřeba materiálních prostředků, která může dosáhnout např. u munice pro pěchotní zbraně v průměru 0,7–0,8 palebného průměru denně.

Délka doby činnosti výsadku v nepřátelském týlu rozhodujícím způsobem ovlivňuje hloubku vysazení výsadku. Vzhledem k vysokému tempu útoku pozemních vojsk v soudobých podmínkách může být výsadková brigáda vysazena do hloubky 100 až 150 km a výsadková divize 250–300 km.

V případě, že bojový úkol a doba jeho plnění bude vyžadovat větších zásob materiálních prostředků, bude třeba vybavit výsadek zvýšenými zásobami, pokud to dovolí kapacita letectva. V případě, že zvýšení zásob nelze uskutečnit, bude třeba počítat s dodatečným přínosem zásob z letišť materiálního zabezpečení.

Bojový úkol výsadku je hlavním činitelem, který určuje velikost přepravovaných zásob materiálních prostředků a ovlivňuje organizaci a činnost týlu výsadkových svazků, útvarů a jednotek. Na druhé straně úkol výsadku je ovlivněn bojo-

vými možnostmi výsadku a jeho zásobením vzdušnou cestou, které musí zajistit bojeschopnost výsadku až do doby, kdy se bude moci spojit s postupujícími pozemními vojsky.

Organizace a činnost týlu výsadku musí vycházet z předpokladu, že výsadek bude vážným cílem úderů ZHN nepřítele. Tomu se musí především podřít celá organizace a činnost týlu výsadku. Ochrana a obrana týlu výsadku musí být organizována jako neoddelitelná součást bojového zabezpečení výsadku. Od týlových útvarů a jednotek výsadku to bude vyžadovat vedle důkladného maskování, náležité rozptýlování zásob materiálních prostředků. Je to dáno i celým systémem rozložení pohyblivých zásob. Pro ukrytí zásob a týlových útvarů a jednotek před účinky ZHN, zejména před účinky atomových zbraní, bude třeba v maximálním měřítku využívat ochranných vlastností terénu a provést včas veškeré přípravy k rychlému odstraňování následků napadení těmito zbraněmi. Některé zásoby materiálních prostředků, zejména potravin a oděv, je třeba chránit před zaměřením tím, že se k jejich ochraně používá vhodných obalů. Zásoby ve skladech svazku musí být rovněž rozptýleny, aby se předešlo jejich úplnému zničení při zásahu skladů jednou atomovou pumou, zejména bude-li mít výsadek zvýšené zásoby. Bude-li výsadek působit na široké frontě, bude výhodné vytvořit ze zásob svazku pohyblivou zálohu materiálu k materiálnímu zabezpečení nejvzdálenějších útvarů. Kromě uvedených opatření týl výsadku musí neustále sledovat změny v radiální situaci prostoru rozmístění týlu. Zástupce velitele svazku pro týl udržuje proto s náčelníkem štábu a ostatními náčelníky druhů vojsk a speciálních vojsk těsnou součinnost. Spolu s týlovým průzkumem organizuje rovněž radiální, chemický a biologický průzkum, aby bylo možno kdykoliv změnit prostor rozmístění týlových útvarů a jednotek svazku. Týl výsadku musí být napojen na síť výstrahy výsadku.

Vedle těchto hlavních opatření výsadku plánuje též opatření k likvidaci následků napadení ZHN náčelník, který používá výsadku. Jedním z hlavních těchto opatření je neustálá pohotovost dopravního výsadkového letectva k posílení výsadku novými výsadkovými jednotkami a potřebnými zásobami materiálních prostředků.

V podmínkách použití atomových zbraní zdálo by se nevýhodným vytvářet zvýšené zásoby u výsadku, ale mít určitou zálohu materiálních prostředků na letišťích mate-

riálního zabezpečení v pohotovosti pro jejich přísun k výsadku, vyžádá-li si toho situace. Taková úvaha je nesprávná. Je třeba mít stále na paměti, že provedení vzdušného přísunu je stejně složitou záležitostí jako vysazení výsadku. Přísun vzduchem musí být zabezpečen stíhacím letectvem, umlčením prostředků PVO na letové dráze a rušením radiolokátorů apod. Vidíme, že jsou to opatření obdobná jako u „malé“ výsadkové operace. Proto se snažíme dopřít spolu s výsadkem maximální množství zásob k zabezpečení výsadku na celou dobu jeho bojové činnosti.

Hlavní zvláštnost činnosti týlu výsadku se vyznačuje takovými činiteli, které vyplývají z ohniskového charakteru příští možné bojové činnosti vojsk — bojová činnost na poměrně velkém prostoru, hromadné použití ZHN, zničené a silně zamořené velké prostory, hromadné ztráty osob a prostředků rychlé změny v situaci apod.

Složení a velikost výsadku vedle charakteru úkolu, podmínek vysazení apod. má nejenom určující vliv na velikost přepravovaných zásob, ale i na celkovou organizaci a činnost týlu výsadku. Velmi ovlivňuje počet a druh týlových útvarů a jednotek potřebných pro týlové zabezpečení výsadku, ovlivňuje množství zásob materiálních prostředků připravovaných na letištích materiálního zabezpečení apod.

Organizaci a činnost týlu výsadku významným způsobem ovlivní také vysazení a bojové použití vojskového raketového útvaru. Maršál Sovětského svazu Malinovský ve svém diskusním příspěvku na XXII. sjezdu KSSS uvedl, že na jednom cvičení sovětské vojenské letectvo vysadilo přes 100 000 výsadkářů, automobily, děla a rakety. Z toho vyplývá, že používání raketových útvarů v rámci operačních vzdušných výsadků bude obvyklým zjevem. V souvislosti s tím týl výsadku bude muset řešit řadu opatření, vyplývajících z existence raketového útvaru v bojové sestavě výsadku.

Vliv raketových zbraní na organizaci vojsk, jejich bojovou činnost a na organizaci a činnost týlu, byl na stránkách vojenského tisku dostatečně rozebrán. Nová problematika dosud málo známá se týká vlastního zabezpečení těchto nových útvarů. Dále půjde o to, zjistit dopady tohoto nového prvku bojové sestavy na organizaci a činnost týlu výsadku. Podrobně řešit problematiku s tím spojenou není předmětem tohoto článku, vyžadovalo by to samostatný článek. Chci říci k tomu jen to, že materiální technické a zdravotnické

zabezpečení raketového útvaru v rámci výsadku nebude činit týlu výsadkového svazku zvláštních potíží, bude tomu však třeba věnovat pozornost, zejména při nepřetržitém týlovém zabezpečování raketového útvaru při častých přesunech, ke kterým bude docházet při bojové činnosti výsadku. Týlové zabezpečení raketového útvaru musí být prvořadou povinností týlu svazku. Určité problémy vyvolává prostor rozmístění odpalovacích zařízení. V souvislosti s tím týl operačního výsadku musí řešit přednostně všestranné týlové zabezpečení tohoto útvaru, musí respektovat prostor jeho rozmístění při řešení přísunu a odsunu, vyčleňovat komunikace pro jeho přesuny, umísťovat týlové útvary a jednotky na bezpečnostní vzdálenost apod.

Doba pro přípravu výsadku k vysazení. Neustálé doplňování pohyblivých zásob materiálních prostředků týlovými útvary a jednotkami výsadkového svazku na předepsanou výši a stálá připravenost padáků hlavních, záložních a nákladních spolu s vysokým morálně politickým stavem všech příslušníků výsadku jsou hlavní podmínkou vysoké bojové pohotovosti a podle zkušeností ze cvičení umožňují bojové použití výsadkové brigády za 10—12 hodin po vydání bojového úkolu (v počátečním období války). Podle sovětských zkušeností plánování použití výsadkové brigády jako operačního vzdušného výsadku v době války, trvá na stupni frontu asi 2 dny.

Tyto příklady ukazují, jak velký význam má vysoký stupeň bojové připravenosti a pohotovosti týlových útvarů a jednotek operačního výsadku.

K získání času pro práci týlu a pro přípravu výsadku k vysazení má rovněž velký význam souběžné plánování jak na stupni front — výsadková brigáda, tak i na stupni brigáda — útvar.

Materiální, technické a zdravotnické zabezpečení operačního výsadku provádí se podle nařízení velitele frontu, který na návrh svého zástupce pro týl určuje, jaké množství materiálních prostředků má být vysazeno přímo s výsadkem, jaké množství a kdy má být dopraveno vzdušným přísunem za výsadkem a jaké množství a dokdy má být připraveno na letištích materiálního zabezpečení pro doplňkové zásobování výsadku.

O tom, jaké množství materiálních prostředků má být v době vysazení výsadku přímo u jednotek a jaké množství má být v brigádních skladech, rozhoduje velitel

výsadkové brigády (jde o vnitřní rozložení zásob).

Pro přesný výpočet potřeby pracovních sil k tomu, aby potřebné materiální prostředky mohly být ve stanovené době naloženy do vzdušných přepravních prostředků, můžeme využít následující vzorec:

$$N = \frac{L - t_1 \cdot K}{t_2} \quad \text{přičemž znamenají:}$$

- N — nakládací jednotka,
 L — počet letounů připravených k nakládání,
 t_1 — doba potřebná pro nakládání jednoho letounu,
 t_2 — doba určená pro nakládání všech letounů,
 K — počet osob pro naložení jednoho letounu (nakládací koeficient jednoho letounu).

Příklad. Úkol, naložit v době 45 minut 50 letounů. Pro naložení jednoho letounu je zapotřebí 6 osob po dobu 15 minut. Uvedená čísla dosadíme do vzorce

$$\frac{50 \cdot 15 \cdot 6}{45} = 100$$

Řešení. Pracovní jednotka musí být v síle 100 osob.

Také způsob vysazení výsadku do týlu nepřítele významně ovlivňuje organizaci týlu výsadku. Zkušenosti z minulé války, jakož i poznatky ze cvičení ukazují, že týlové zabezpečení musí být organizováno u každého druhu výsadku s uvážením zvláštností způsobu vysazení — padákového, přistávacího nebo smíšeného. Zvláštnosti týlového zabezpečení jednotlivých druhů výsadků vyplývají z toho, že týlové jednotky, bojová technika a materiální prostředky se buď vysazují (shazují) pomocí padáků, nebo přistávají na letištích (jiných vhodných plochách). Praxe provedených cvičení ukazuje, že k týlovému zabezpečení výsadkových útvarů vysazovaných padákovým způsobem, je třeba týlové útvary a jednotky výsadkového svazku vysazovat zpravidla smíšeným způsobem tak, že do padákových výsadků jsou začleňovány také týlové jednotky těchto útvarů, část řídicích týlových funkcionářů svazku v čele se zástupcem velitele pro týl, část obvažitého svazku (popřípadě část posilového obvažitého), část řemeslníků vybavených nejnútnejším nářadím, pracovní skupiny určené pro sběr shozeného materiálu a záložní řidiči. Zbývající část řídicích týlových funkcionářů svazku a zbývající týlové útvary a jed-

notky se vysazují s přistávacím výsadkem. Nelze zcela vyloučit případy, kdy výsadková brigáda bude vysazena včetně svého týlu jedním způsobem (padákovým).

Operační výsadek kromě toho může být vysazován také po sledech. I tento způsob vysazení ovlivní organizaci týlu a způsob jeho činnosti. Zejména půjde o to, zabezpečit každý sled a za každé situace: před příchodem na odletová letiště, na letištích v případě zdržení odletu, v prostoru bojové činnosti až do doby sloučení sledů apod. Z toho vyplývá, že způsob vysazení výsadku po sledech vyžaduje, aby řídicí týloví funkcionáři a týlové útvary svazku byly vysazovány společně s příslušnými sledy. Zástupce pro týl (náčelník organizačně plánovacího oddělení) je vysazován zpravidla s týmž sledem jako velitel svazku (náčelník štábu).

Způsob vysazení výsadku do určité míry ovlivňuje i množství vysazované těžké techniky. Pokud jde o počet aut, sovětské i naše zkušenosti ze cvičení ukazují, že v rámci operačního výsadku je třeba vysadit s každým výsadkovým praporem asi 5–6, výsadkovou brigádou 20–30 a výsadkovou divizí 40–60 aut.

Činnost týlu výsadkového svazku můžeme rozdělit při plnění úkolů týlového zabezpečení na činnost při přípravě vojsk k vysazení a bojové činnosti, na činnost při vysazení a zabezpečování boje a konečně na činnost při sloučení s pozemními vojsky.

Činnost týlu výsadkového svazku při přípravě vojsk k vysazení a bojové činnosti spočívá především v týlovém zabezpečení podřízených útvarů za přesunu do výchozího prostoru pro vysazení, ve výchozím prostoru pro vysazení až do doby zahájení vysazení. Vedle zásobovací a obsluhovací činnosti vojsk budou se týlové útvary a jednotky výsadkového svazku samy připravovat k vysazení a k činnosti v nepřátelském týlu. Všechny úkoly s tím spojené musí být splněny do doby pohotovosti výsadku k vysazení, to znamená před příchodem na letiště ve vyčkávacích prostorech. Tyto prostory výsadek zaujmají několik hodin před odletem. Vlastní příprava týlových útvarů a jednotek k vysazení je podobná přípravě bojových jednotek. Spočívá v přípravě osob, techniky a zásob materiálních prostředků pro činnost v nepřátelském týlu, v provádění malých oprav techniky a příprav k odsunu techniky, vyžadující střední nebo generální opravu, v odsunu raněných a nemocných apod. Po-

kud jde o přípravu (balení) zásob materiálních prostředků, určených pro shoení padáky, pak se může používat vedle dosud známých výsadkových obalů, jako například PDMM-130, PDBB-100, PDUR apod., také nových speciálních kabin. Výhody kabin pro přepravu materiálních prostředků vzdušnou cestou, které vyplývají zejména z možnosti dopravy materiálu bez přistání letounů v nepřátelském týlu, nemusím zvlášť zdůrazňovat. Tyto kabiny umožňují přepravit větší množství zásob, zbraní, vozidel apod. Vysazují se bezprostředně s padákovým vzdušným výsadkem. Únosnost jednotlivých kabin je různá a je přizpůsobena jednotlivým typům letounů. Např. kabina P-90 má únosnost 1700 kg a zavěšují se dvě pod letoun, P-85 má únosnost 700 kg a zavěšují se čtyři kusy pod letoun TU-104, kabina P-27 má únosnost 400 kg.

Při výpočtu potřeby materiálních prostředků pro zabezpečení výsadku bereme v úvahu stav vojsk, jejichž použití jako vzdušného výsadku je předvídáno, plánovanou dobu bojové činnosti a charakter plnění úkolů, stav materiálních prostředků při obdržení úkolu o použití výsadku, spotřebu ve výchozím prostoru, bojové ztráty (na základě poznatků ze zkušenosti), možnosti využití místních zdrojů a kořisti apod.

Zásoby materiálních prostředků pro výsadkový svazek přisunuje nadřízený náčelník zpravidla vlastními dopravními prostředky. Nelze vyloučit ani odběr zásob výsadkovým svazkem, zejména je-li dostatek času pro přípravu výsadku a jde-li o přisun na malé vzdálenosti. Stejná zásada platí také o soustřeďování zásob určených pro doplňkové zásobování vzdušného výsadku během bojové činnosti. Materiální prostředky určené pro vzdušný přisun se soustřeďují na letištích materiálního zabezpečení. Tato letiště, jakož i útvary (svazky) dopravního výsadkového letectva, určuje velitel fronty. Pro výsadkovou brigádu, jak ukazují zkušenosti ze cvičení, je třeba vyčlenit 1—2 letiště materiálního zabezpečení a jedno letiště jako záložní. Příprava zásob na těchto letištích k přepravě vzduchem provádí se silami a prostředky velitele, který výsadek používá. V případě výsadkové divize zůstává na letištích materiálního zabezpečení, podle sovětských zkušeností, celkem asi 200—250 osob. Těchto osob se používá pro přípravu zásob k vzdušnému přisunu. Zkušenosti ze cvičení ukazují, že k dispozici výsadkové brigádě na letištích materiálního zabezpečení je třeba připravit zásoby v tomto přibliž-

ném množství: munice 0,5—1,0 palebný průměr pro všechny zbraně, pohonných hmot a mazadel 0,25 náplně, potravin 1—2 konzervové dávky, určité množství různého materiálu (zdravotnický materiál, zbraně, trhaviny, miny apod.).

V soudobých podmínkách letiště materiálního zabezpečení slouží nejenom pro doplňkové zásobování vzdušného výsadku, ale také pro případné zásobování ostatních pozemních, zejména tankových svazků, u kterých nelze doplnit zásoby jiným způsobem než vzdušným přisunem.

Na letištích materiálního zabezpečení musí být plně dodržena zásada nepřetržité pohotovosti uskutečnit vzdušný přisun hlavních druhů zásob, zejména raketové munice, tankové munice, pohonných hmot a mazadel, a to jak způsobem přistání, tak i shoením zásob padáky.

V prostoru letiště materiálního zabezpečení může být umístěna jednotka v pohotovosti jako záloha pro případné zesílení vzdušného výsadku nebo k jinému použití s využitím vzdušného manévru.

Zdravotnické zabezpečení vzdušného výsadku ve výchozím prostoru pro vysazení provádějí organické zdravotnické prostředky výsadku, aniž by se k tomu plně rozvínovaly. Raněné a nemocné od výsadku odstraňují zpravidla odsunové zdravotnické prostředky nadřízeného náčelníka do nejbližších zdravotnických etap. K úkolům zdravotnického zabezpečení výsadku ve výchozím prostoru pro vysazení také patří lékařská prohlídka všech osob popřípadě i jejich očkování v závislosti na hygienicko-epidemické situaci prostoru bojové činnosti výsadku. Za neustálého nebezpečí nepřátelského napadení ZHN zdravotnická služba výsadkových vojsk musí se plně podílet na plánování a odstraňování následků tohoto napadení. Největší nebezpečí napadení ZHN hrozí výsadku v době nasedání (nakládání) do letounů na letišti, jakož i v době vysazení. Proto každý sled výsadku plánuje vyčlenění ZUO. Jednotky, plánované pro činnost v ZUO, se vysazují spolu s výsadkovým útvarem. Kromě toho, ve výchozím prostoru pro vysazení, nadřízený náčelník plánuje prostředky k poskytnutí pomoci napadeným výsadkovým útvarům při odstraňování následků napadení ZHN tak, aby zdravotnické a jiné protředky výsadkových útvarů byly zachovány především pro plnění úkolů v týlu nepříteli.

Při řešení otázek zdravotnického zabezpečení musí být řešeno také zdravotnické zabezpečení výsadkových jednotek nevysazovaných do týlu nepříteli. Tyto jednotky

se zpravidla připojují k tomu svazku (svazu), který má za úkol spojit se s výsadkem a jsou v jeho zdravotnické péči.

K hlavním úkolům zdravotnického zabezpečení výsadku v tomto přípravném období patří: uvolnění zdravotnických etap od raněných a nemocných, stanovení úkolů zdravotnického zabezpečení bojové činnosti, zabezpečení útvarů výsadku zdravotnickými silami a prostředky, příprava zdravotnické služby k plnění úkolů v týlu nepříteli, prohlídka všech osob výsadku, kontrola plnění úkolů zdravotnického zabezpečení apod.

Činnost týlových útvarů a jednotek výsadkového svazku v prostoru bojové činnosti je ovlivňována skutečnou operační a materiální situací po vysazení.

Bojové zkušenosti, jakož i zkušenosti ze cvičení ukazují, že je účelné s prvním (předsunutým) sledem výsadkového svazku vyslat týlovou průzkumnou skupinu (podle situace dvě skupiny) vybavenou rádiovou stanicí, nejnutnějšími dopravními prostředky (motocykly, kola) a signálními prostředky s úkolem komplexního týlového průzkumu ploch přistání týlových útvarů a jednotek, prostoru rozmístění týlu z hlediska PAO, cest, nezávadných vodních zdrojů, kořisti (dopravních prostředků) apod.

Po vysazení výsadku provádí se sběr materiálu shozeného padáky a přednostně se vykládají letouny všemi příslušníky týlových jednotek (vyjma zdravotnických, které ihned zahajují vlastní činnost), jakož i pracovními skupinami vyčleněnými k tomu účelu velitelem svazku a útvarů. Tuto práci řídí zástupci velitelů pro týl.

V prostoru bojové činnosti výsadku se organizují u výsadkových praporů praporeční obvažiště a praporeční bojová výdejna; u výsadkové brigády — obvažiště, sklady technického, dělostřeleckého, proviantního a výsadkového materiálu a dílenská skupina pro opravu poškozené bojové techniky, kterou nebylo možno opravit přímo na místě poškození u útvarů.

Pro svoji činnost se týlové útvary a jednotky rozvíjejí za bojovými sestavami vojsk pod ochranou druhých sledů a záloh. Rozmísťují se na místech skrytých před nepřátelským pozorováním, v blízkosti přísunových a odsunových cest a podle možnosti v místech těžko dostupných pro tanky.

Technické zabezpečení výsadku v prostoru bojové činnosti provádí se s využitím řidičů (obsluh) jakož i brigád vyčleněných

z dílen a vybavených nejnutnějšími zařízeními a nezbytnými součástkami. Přednostně je opravována technika vyžadující malé opravy. Technika, vyžadující větších oprav, je opravována až v druhém pořadí a může se k tomu podle situace využít také místních dílen, zařízení a ukořistěného materiálu.

Složitým úkolem týlu v prostoru bojové činnosti výsadku je zdravotnické zabezpečení. Ranění a nemocní se z prostoru bojové činnosti odsunují vracejícími se nebo zvlášť vyčleněnými dopravními a zdravotnickými letouny přímo do určených léčebných zařízení nebo do odsunových sběrů, jež mohou být rozvinuty péčí nadřízeného velitele v prostoru letišť materiálního zabezpečení.

Ranění a nemocní jsou ke vzdušnému odsunu připravováni na obvažišti výsadkové brigády. Podle situace mohou být odsunováni na letiště přímo z praporečních obvažišť.

Nelze-li odsunovat raněné vzdušnou cestou, hospitalizují se dočasně v prostoru bojové činnosti. Proto léčiva a jiný zdravotnický materiál musí mít s sebou výsadek ve větším množství než tvoří normy spotřeby tohoto materiálu u ostatních svazků pozemního vojska.

V prostoru bojové činnosti zdravotnická služba výsadku se také plně podílí na operacích PAO, PCHO a ochraně proti BBP.

Neméně složitým úkolem týlu výsadku v tomto období je převzetí doplňování zásob vzdušným přísunem. Materiální prostředky se přísunují podle požadavku velitele výsadkového svazku. Nadřízený náčelník uvědomuje rádiem velitele výsadku o době vzletu letounů a množství dopravovaných nákladů, aby se výsadek mohl včas připravit k rychlému převzetí přísunových zásob. Převzetí zásob velitel výsadkového svazku hlásí nadřízenému veliteli. Organizaci převzetí zásob přísunových vzdušnou cestou a organizaci odsunu raněných popisuje Sborník týlu MNO čís. 1/61. Vedle přísunu hlavních druhů zásob může, podle situace, vzniknout potřeba přísunu určitého množství výstroje pro výměnu oděvu, prádla a obuvi vojáků zasažených otravnými, radioaktivními nebo bojovými biologickými (látkami) prostředky.

Období boje výsadku vyžaduje od týlu maximální pružnost a slučenost v organizaci a činnosti. Organizace týlu musí být v souladu s bojovou situací a úkolem výsadku. Zástupce velitele výsadkového svazku pro týl musí neustále sledovat bojovou i týlovou situaci, musí předvídat její vývoj a v souvislosti s tím řídit činnost týlu.

Přitom má velký význam vzájemná informovanost zástupce pro tyl a náčelníka štábu, jakož i udržování nepřetržitého spojení s velitelem a s podřízenými útvary.

Činnost týlu výsadkového svazku při sloučení s pozemními vojsky, jež dosáhla prostoru bojové činnosti výsadku, ovlivňuje především další úkol výsadkového svazku po sloučení s pozemními vojsky, materiální situace, zdravotnická situace, způsob a možnosti doplnění zásob výsadku a sloučení s jednotkami, které nebyly vysazeny do nepřátelského týlu. Pro přísun zásob k výsadku je výhodné využít dopravních prostředků nevysazených výsadkových jednotek.

Jakmile pozemní vojska dosáhnou prostoru bojové činnosti výsadku, je povinností nadřízeného náčelníka organizovat urychlený odsun raněných a nemocných osob, které nebylo možno odsunout vzdušnou cestou, do zvlášť vyčleněných nebo nejbližších zdravotnických zařízení. Zdra-

votnické etapy výsadku činí včas potřebná opatření k odsunu raněných a nemocných a podle situace vypomáhají také v odsunu.

V případě, že výsadkový svazek pokračuje v boji (vyžádá-li si toho výjimečná situace) společně s pozemními vojsky, je povinností svazku, jemuž se výsadek dočasně podřizuje, předat mu část zásob a pomoci mu i jinak. Všechny otázky týlového zabezpečení upřesňují závčas zástupci pro tyl obou svazků. Využívají k tomu součinnostního spojení, popřípadě spojení přes nadřízeného náčelníka.

Zkušenosti ze cvičení ukazují, že je velmi výhodné, setkají-li se zástupci pro tyl obou svazků osobně po sloučení výsadku s pozemními vojsky, k vzájemnému informování o otázkách, jež mají významný vliv na organizaci materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení obou svazků. Tak například zástupce pro tyl velitele pozemního svazku může získat zprávy o radiální situaci prostoru, nezávadných vodních zdrojích, ženíjních úpravách terénu, stavu komunikací, možnosti těžby z místních zdrojů apod.

Z á v ě r

Organizace a činnost týlu výsadkového svazku při plnění úkolu v rámci operačního vzdušného výsadku je závislá na takových činitelích, jako: charakter úkolu, který výsadek plní, podmínky vysazení výsadku, doba setrvání výsadku v týlu nepřítel apod. Tito činitelé vystupují v úzké dialektické jednotě s otázkami materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení výsadku. Proto třeba je řešit v souhrnu, poněvadž vzájemně souvisí a navzájem se ovlivňují.

Při organizaci týlového zabezpečení výsadku je třeba brát v úvahu také potřebu přísunu zásob a odsunu raněných a nemocných vzdušnou cestou, určitou závislost nepřetržitého zabezpečení výsadku na skutečném stavu letišť, meteorologických podmínkách a bojové situaci v prostoru činnosti výsadku, složitost organizace a vzdušný přísun, nutnost dočasné hospitalizace raněných a nemocných v prostoru bojové činnosti výsadku do jejich odsunu týlu, zvýšené nebezpečí napadení ZHN i pozemním nepřitelem apod.

K otázce přesunu svazku

Podplukovník Miroslav Nedvěď

V 1. čísle Vojenské mysli byla uveřejněna řada článků k problematice přesunů vojsk. Ve svém příspěvku chci poukázat na některé otázky a problémy vlastních přesunů a organizace pořádkové služby, poněvadž kromě rychlé a promyšlené práce velitelů a štábů (což bylo v článcích podrobně rozebráno) je pro úspěšný přesun rozhodující vlastní činnost vojsk při přesunu. I když se některé poznámky budou týkat spíše bojové přípravy vojsk, domnívám se, že se jimi štáby všech stupňů musí též zabývat.

Zaměřím se na organizaci pořádkové služby, na bojové zabezpečení a možnosti zvyšování pochodových rychlostí při přesunu vojsk.